

A Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervből nyújtott támogatások igénybevétele során alkalmazandó feltételekről szóló tájékoztatás

(Feltételeesség)

2023-tól a Kölcsönös Megfeleltetés némiképp átalakul a zöldítés egyes elemeinek a beépülésével, ez lesz az ún. megerősített feltételeességi rendszer vagy más néven Feltételeesség.

Ennek keretében, meg kell felelni a:

- Jogszabályban Foglalt Gazdálkodási követelményeknek - JFGK (11db)
- Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapotról vonatkozó elvárások – HMKÁ (9db)

Ez az alapvető és horizontális követelményrendszer minden területalapú támogatásra jogosult gazdálkodó számára kötelező a támogatásokért cserébe.

HMKÁ1.

Állandó gyepterület fenntartása az állandó gyepterület mezőgazdasági területéhez viszonyított aránya alapján.

- Eddig is elvárt volt a Zöldítés keretében. Lényegi változás nincs.

Az állandó gyepterületet fenn kell tartani országos szinten a 2018-as referenciaévnél megfelelő mértékben. Ha a csökkenés országosan több mint 5% a referenciaévnél képest, és az állandó gyepterület tárgyévi összterülete 0,5%-ot meghaladó mértékben csökken, akkor visszaállítási kötelezettség lesz. Visszaállításra az a mezőgazdasági termelő kötelezhető, aki a csökkenés évét megelőző két naptári évben tört fel gyepterületet.

HMKÁ2.

Vizes élőhelyek és tőzeglápok megőrzése 2025-től

HMKÁ3.

A tarlóégetés tilalma – eddig is volt, nem változott.

HMKÁ4.

A vízfolyások mentén védelmi sávok kialakítása. Változott műtrágya esetében 2 m-ről 5 m-re (szigorúbb, mint a Nitrátrendelet jelenleg), és bekerült a növényvédőszer használat tilalma is (de az a JFGK7-8 ban egyébként is szerepel).

A vízfolyások és völgyzáró gátas halastavak mentén 5 méteres sávban - vízvédelmi sáv - nem juttatható ki műtrágya, szerves trágya és növényvédőszer, valamint talaj- illetve növénykondicionáló készítmény. Tavak esetében ez a sáv 20 méter, de alapesetben termelés folytatható.

HMKÁ5.

A talajromlás és a talajerózió kockázatát csökkentő talajművelés, ideértve a lejtők dőlésszögének figyelembevételét is - jelentősen bővült a csak feltételekkel termesztendő növények köre.

A 12%-nál nagyobb lejtésű területen kapásnövények – Kukorica, Napraforgó, Dohány, Cukorrépa, Takarmányrépa, Burgonya, Csicsóka, Édesburgonya- termesztése, valamint az őszi káposztarepce 24 cm-nél nagyobb sortávolságon való termesztése tilos, kivéve direktvetés, szintvonalas művelés, illetve a rétegvonalakkal párhuzamos, illetve erózióvédelmi sávok kialakítása mellett.

Az erózióvédelmi sávnak a tábla lejtővel párhuzamos tengelyén legalább, átlagosan 100 méterenként jelen kell lennie, azzal, hogy:

- a. amennyiben a tábla lejtővel párhuzamos oldalai átlagosan kevesebb mint 30 méterre futnak egymástól, úgy az erózióvédelmi sávnak össze kell kötnie a tábla két szélét; illetve
- b. amennyiben a tábla lejtővel párhuzamos oldalai átlagosan 30 és 50 m között futnak egymástól, az erózióvédelmi sávnak legalább 30 m hosszúnak kell lennie és a sáv valamint a tábla széle közötti távolság nem lehet nagyobb 10 m-nél, illetve
- c. amennyiben a tábla lejtővel párhuzamos oldalai átlagosan több mint 50 méterre futnak egymástól, úgy az erózióvédelmi sávnak olyan hosszúnak kell lennie, hogy a tábla két szélén egyenként legfeljebb 10 méteres távolság lehet a sáv vége és a tábla széle között.

A tábla 12% feletti lejtésű: ha 2 hektárnál kisebb terület esetében az adott tábla területének több mint 50%-a 12%-nál nagyobb lejtésű terület, illetve 2 hektáros vagy annál nagyobb területű táblák esetében a 12%-nál nagyobb lejtésű terület nagysága meghaladja az 1 hektárt.

HMKÁ6.

Minimális talajborításra vonatkozó előírások – csak kismértékben változott.

Fenn kell tartani a minimális talajborítást július 15-től legalább szeptember 30-ig :

- d. őszi kultúra – beleértve másodvetést - vetésével, amit az előző kultúra lekerülése után az agronómiailag indokolt időn belül el kell vetni vagy
- e. amennyiben a nyári betakarítású kultúra lekerülése és az őszi kultúra elvetése között egy hónapnál több idő telik el, úgy az agronómiailag indokolt időn felüli periódusban a tarló fenntartásával vagy másodvetéssel;
- f. növény, vagy tarló szeptember 30-áig történő megőrzésével, azzal, hogy tarlóval borított területen legfeljebb sekély tarlöhántás és ápolás végezhető;

Abban az esetben, ha a tárgyévben adott táblán talajtakarás nélküli parlag hasznosítás került megjelölésre, július 15 és szeptember 30-ig tartó időszakban gondoskodni kell a talajtakarásról a fent jelölt három mód egyikével, vagy spontán megjelenő növényzet megőrzésével.

Az ültetvény kivágása esetén a kivágás és az újratelepítési munkálatok megkezdése között -de legalább július 15 és szeptember 30 között- gondoskodni kell a talajtakarásról, figyelemmel az előkészítő munkálatokhoz szükséges időre.

A 12% feletti lejtésű ültetvényekben legalább mulcsozással vagy egynyári növények vetésével gondoskodni kell a sorköztakarásról.

HMKÁ7.

Vetésváltás a szántóterületeken, kivéve a víz alatt álló kultúrákat – változott.

A mezőgazdasági termelőnek a mezőgazdasági üzem teljes szántóterületén gondoskodni kell az éves vetésváltás megvalósulásáról (2023-ban mentesség).

Könnyítés, hogy megvalósítható úgy is a vetésváltás, ha a tárgyévben a mezőgazdasági üzem szántóterületén a legalább 33,33%-án valósít meg vetésváltást, és megvalósul az, hogy megvalósul a vetésváltás legfeljebb három éven belül úgy, hogy a három évből legalább egyszer különböző, az egységes kérelem rendelet szerinti főnövényt termeszt, mint a másik két évben. Másodvetés is beleszámít a vetésváltásba, nem lehet közös komponense sem az elő-, sem az utóveteménnyel.

Burgonya, napraforgó, káposztarepce, szójabab, cukorrépa, olajtök, valamint dinnye önmaga után nem vethető. A vetőmag termesztés céljából vetett hibridkukorica egymás után legfeljebb négy évig termeszthető.

Ökológiai gazdálkodás szerint tanúsított területek automatikusan megfelelnek ezen előírásnak.

HMKÁ8.

Nem termelő elemek fenntartása

A mezőgazdasági üzem szántóterületének, vagy legalább 4%-át nem termelési célú területeknek és tájképi elemeknek – beleértve a parlagon hagyott területet is – kell borítania vagy legalább 7%-át nem termelési célú területeknek és tájképi elemeknek – beleértve a parlagon hagyott területet is –, növényvédő szerek használata nélküli másodvetés vagy nitrogénmegkötő növényeknek (fémzáró vetőmag) kell borítania, azzal, hogy a 7 %-ból 3%-nak parlagon hagyott területnek vagy nem termelési célú tájképi elemnek kell lennie. Az elemek szorzószámai a zöldítési rendelethez képest nem változtak, az új elemek kaptak pontokat. A 2024-es évben a HMKÁ 8 előírás teljesíthető 4% öko másodvetés (ebben az évben 1-es szorzóval jelenik meg) és/vagy a definíció szerint kialakított nitrogénmegkötő növényekkel elvetett területtel. A derogációban kialakított 4% os terület az idei évben elszámolható AÖP-ben.

Mentesség HMKÁ7 illetve HMKÁ8 esetében:

- a mezőgazdasági üzem szántóterülete 10 hektárnál kevesebb,
- a mezőgazdasági üzem mezőgazdasági területének több mint 75%-a állandó gyeperület, vagy rizs termesztésére vagy ezek kombinációjára használják,
- a mezőgazdasági üzem szántóterületének több mint 75%-a gyeperület vagy parlag, vagy hüvelyes növények - szója kivételével, mivel az önmaga után nem termesztendő - termesztésére használják.

Nem termelő elemként a következő, jogszerű földhasználattal érintett földterületek vehetők figyelembe – veszélyes és inváziós növények ellen védekezni kell - védett tájképi elem, táblaszegély, kis vizes élőhely, fás-cserjés sáv, nem termelő beruházás keretében létrehozott erózióvédelmi létesítmény, erózióvédelmi sáv, vízvédelmi sáv – ez utóbbi csak akkor, ha termelést nem végeznek rajta. Ezen elemek a szántóföldi tábla részei, s ezek együtt alkotják a %-os arány kiszámításának alapját, illetve támogatható területek.

HMKÁ9.

Környezeti szempontból érzékeny állandó gyeperületként megjelölt gyeperületek átalakításának vagy felszántásának tilalma a Natura 2000 területeken –

A környezeti szempontból érzékeny állandó gyeperületek más hasznosítású területté történő átalakítása és felszántása, a gyeperület megbontása tilos. Nem minősül a környezeti szempontból érzékeny Natura 2000 állandó gyeperület mezőgazdasági hasznosítása átalakításának, vagyis feltörésének, ha a természetvédelmi hatóság engedélye mellett véglegesen megszűnik annak mezőgazdasági hasznosítása és az adott terület elveszíti az alaptámogatás szempontjából történő támogathatóságát. (Amennyiben támogatással erdőszítésre kerül a terület, és az ily módon közvetlen támogatásra jogosult marad, akkor a feltörés továbbra a HMKÁ 9 előírás megsértésének minősül.)

A tervezet most egyenként kifejti a súlyosság, tartósság, maradandóság szempontjából, hogy mit is kell teljesíteni az egyes JFGK követelmények alatt, s ez igen pozitív.

JFGK1.

Mezőgazdasági eredetű foszfátszennyezés és az öntözési célú vízhasználatra (szél és vízerózió, gazdálkodási napló vezetése mindenkinek) -Új. Öntözni csak megfelelő engedéllyel lehet, valamint a szél és vízerózió megakadályozásának megfelelően kell gazdálkodni. A MePAR eróziós fedvénye az alap.

JFGK2.

Mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezés elleni védelem. Volt, s marad.

JFGK3-4.

Natura 2000 madár és élőhelyvédelem (erdőre is kifejtve) *Volt, s marad.*

JFGK5.

Élelmiszerbiztonság *Volt, s marad.*

JFGK6.

Egyes hormon- vagy tiroosztatikus hatású anyagokra és β -antagonistákra vonatkozó felhasználási tilalom az állattenyésztésben. *Volt.*

JFGK7-8.

Növényvédő szerek, valamint a növényvédőszeres csomagolóeszköz hulladékok kezelése, tárolása, felhasználása. *Volt, kicsit bővült.*

JFGK9.

Állatjólét (borjak védelme). *Volt.*

JFGK10.

Állatjólét (sertések védelme). *Volt.*

JFGK11.

Állatjólét (mezőgazdasági haszonállatok védelme)

Szankciótábla kidolgozás alatt, de hasonló lesz, mint a jelenlegi Kölcsönös megfeleltetés, azaz meg nem felelés esetén üzemi szintű %-os elvonás a releváns támogatási összegre. A jogkövetkezmény mértékét annál a mezőgazdasági termelőnél kell érvényesíteni, aki az átruházott földterületet a kérelmében feltüntette.

Ha a mezőgazdasági termelő az egységes kérelemben bejelentett területe alapján legfeljebb 5 hektár mezőgazdasági területtel rendelkezik és az általa tartott állatok létszáma nem haladja meg a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 3. § 28. pontja szerinti magánszemélyek háztartási igényeit, úgy a mezőgazdasági termelő az egyszerűsített ellenőrzési rendszer hatálya alá tartozik, azaz támogatások szempontjából kizárólag a HMKÁ előírások kerülnek ellenőrzésre.